

توسعه پایدار شهری

معصومه عبدالهی^{۱*}، مرضیه فیروززارع^۲

۱- دانشجوی رشته برنامه ریزی شهری - واحد تهران شمال- دانشگاه آزاد اسلامی- تهران-

ایران masoum.abdollahi1993@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری - واحد قزوین - دانشگاه آزاد اسلامی- تهران- ایران

marziefiroozzare@gmail.com

چکیده

هر شهر پدیده‌ای جغرافیایی است که دو بستر طبیعت طی زمان شکل می‌گیرد، از این رو سرزمین هر شهر می‌بایست در درجه نخست با اعتبار موهبت‌های طبیعی‌اش پایداری و بقای انسان‌های ساکن در آن را تضمین کند. توسعه پایدار مفهوم واژه‌ای چند بعدی است که پس از رشد سریع و افزایش شهرنشینی و آشکار شدن آثار زیان بار چنین توسعه‌ای بر ابعاد اجتماعی-اقتصادی، محیطی و ... در طی دهه‌های آخر مطرح شده است. این مقاله پژوهشی است در باب مفهوم توسعه پایدار که امکان بهره‌کندی عادلانه مردم از پیشرفت‌های اقتصادی و اجتماعی، حفظ و توسعه محیط و پایداری و جاهیت توسعه را در پی دارد ضمن تاکید بر محیط‌های شهری که سطح مصرف و آلودگی در آن‌ها بالاست، راهکارهای دستیابی به اهداف توسعه پایدار را می‌کاود.

واژه‌های کلیدی: توسعه، توسعه پایدار شهری، توسعه پایدار، محیط زیست، مسائل شهری

۱- مقدمه

شهر به عنوان یک موجود زنده و پویا از گذشته‌های بسیار دور موضوع تفکر و اندیشه انسان بوده و مسئله سکونت و مسکن یک از مشخصه‌های فکری انسان یکجانشین را تشکیل داده است توسعه فیزیکی و رشد بی‌رویه برخی شهرها از یک طرف و توقف شهرهایی با توان‌های بالا از سویی دیگر به دلیل عدم برنامه‌ریزی اصولی و صحیح و ده و هسته اولیه شهرها نیز بطور طبیعی و یا ملاحظات سیاسی - مذهبی - استراتژیکی و سایر عوامل شکل گرفته‌اند. این قبیل شهرها در طول زمان در معرض توسعه ناموزون و ناهماهنگ قرار گرفته که همین امر موجب پدید آمدن مشکلاتی چون توزیع نامناسب خدمات شهری ، استفاده غیر اصولی از منابع آب و خاک و لطمه به محیط زیست و ... می‌شود. توسعه پایدار راه تازه‌ای برای رسیدن به آرمان‌های بشر همراه با حفظ منابع و امکانات برای آیندگان است. در دهه‌های اخیر یکی از ارکان اساسی توسعه پایدار و دستیابی به توسعه پایدار شهری است در این راستا مطالعات و برنامه‌ریزی‌های متعددی در جهت یافتن اصول و راهکارهای کاربردی در برنامه‌های توسعه شهری صورت گرفته است با بررسی نظرات و تعاریفی که در این زمینه مطرح شده هدف فرایند توسعه شهری پایدار دست یابی به وضعیت پایداری جوامع شهری می‌باشد فرایندی که هدف آن ایجاد و یا تقویت ویژگی‌های پایداری در زندگی اقتصادی ، اجتماعی و زیست محیطی و ... است.

یکی از مسائل پیرامون مسائل شهری، مفهوم توسعه پایدار شهری است که توسعه استراتژی مبتنی بر نیازهای واقعی و تصمیم گیری‌های